

6. 12. 2001

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Výdělečná činnost studentů a její důsledky na nemocenské pojištění

Do okruhu osob nemocensky pojištěných, pokud splňují podmínky stanovené pro účast na nemocenském pojištění a jsou činni v České republice se považují podle zákona č. [54/1956](#) Sb., o nemocenském pojištění, také studenti a žáci. Pro lepší přehlednost budeme pro účely dnešního příspěvku považovat za studenta studenta vysoké školy a žáka střední školy nebo středního odborného učiliště.

Do okruhu osob nemocensky pojištěných, pokud splňují podmínky stanovené pro účast na nemocenském pojištění a jsou činni v České republice se považují podle zákona č. [54/1956](#) Sb., o nemocenském pojištění, také studenti a žáci. Pro lepší přehlednost budeme pro účely dnešního příspěvku považovat za studenta studenta vysoké školy a žáka střední školy nebo středního odborného učiliště.

Student je nemocensky pojištěn po celou dobu svého studia. Nemocenské pojištění studenta zaniká ukončením nebo zanecháním studia. Ne každý si však uvědomuje, že nemocenské pojištění zaniká a vzniká tak povinnost si nemocenské pojištění platit také přerušením studia.

Mylná je také obecně rozšířená představa, že nemocenské pojištění platí za studenta po dobu jeho studia stát. Není tomu tak, a nemocenské pojištění si neplatí ani student sám. Z toho však plyne skutečnost, že student nemá v případě nemoci nárok na nemocenské dávky ani na jiné příspěvky související s nemocenským pojištěním. Jedinou dávkou, na niž má student jako osoba nemocensky pojištěná nárok je peněžitá pomoc v mateřství, která se poskytuje studentce, jež přerušila nebo ukončila studium a splňuje ostatní podmínky pro vyplacení zmíněného příspěvku. Vzhledem k úzké spojitosti nemocenského a důchodového pojištění, je třeba připomenout, že student je důchodově pojištěn bez toho, aby sám platil pojistné pouze prvních šest let studia po osmnáctém roce.

Student není samozřejmě po dobu studia omezen v získání financí výdělečnou činností, naopak je velmi obvyklou situací, že studenti pracují nejen o prázdninách ale také v průběhu celého roku. Začne-li tedy student docházet do zaměstnání, ze kterého je podle zákona nemocensky pojištěn, bude účasten nemocenského pojištění zároveň jako student i jako zaměstnanec. Pro účely nemocenského pojištění je třeba rozlišovat, zda koná student práci pouze o prázdninách či chodí do zaměstnání v průběhu celého roku.

Pracuje-li student v průběhu celého roku, nepřihlíží se z hlediska nemocenského pojištění k faktu, že zaměstnanec je zároveň studentem, ale rozhoduje pouze rozsah vykonávané práce. Tento fakt nerozhoduje ani v nároku studenta-zaměstnance na nemocenské dávky. Student se tak stává poplatníkem pojistného na sociální a zdravotní pojištění, vzhledem k tomu, že u zdravotního pojištění je plátcem pojistného za studenta stát, nepodléhá pojistnému celá odměna, ale pouze její část.

Pracuje-li student pouze jednorázově, krátkodobě nebo nahodile u různých zaměstnavatelů, není student z těchto vztahů nemocensky pojištěn a není povinen z vydělaných odměn platit pojistné.

Další články:

- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [10 otázek pro ... Jana Jiráčka](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Prokazování dostupnosti technického vybavení při zadávání veřejných zakázek - limity sdílení technického vybavení](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)